

Træfningen ved Néry, 1. september 1914

Indledning

Den følgende beretning stammer fra bogen *De første syv Divisioner* af Ernest W. Hamilton (Kilde 1). Teksten er tilpasset nutidig retskrivning og oversættelser af enhedsnavne er principielt ændret til engelsk: oversætterens formuleringer er bibeholdt. Illustrationerne er tilstræbt at være så tidstro som muligt.

Træfningen ved Néry, 1. september 1914

Hussars Skirmishing on the Western Front.

Tegnet af Harry Payne.

Motivet er mere sandsynligt fra 1914 end 1917.

Om natten havde 1st Cavalry Brigade ligget i kvarter i denne lille landsby sammen med "L" Battery, Royal Horse Artillery, som var afgivet til brigaden.

Landsbyen ligger lavt i en egn, der er opfyldt af høje og dale. Mod syd og øst stiger terrænet pludseligt og meget stejlt, så det danner en lang bakkekam, der skyder sig ud i sletten mod nord. Langs denne bakkekam patruljerede sekondløjtnant Tailby af 11th Hussars tidligt om morgenen den 1. september og i en meget tæt tåge, da han pludselig stødte på en afdeling tysk rytteri.

Han havde næppe fået tid til at galoppere tilbage og alarmere brigaden, før granaterne regnede ned over byen. Den tyske styrke bestod, som det senere viste sig, af ikke mindre end seks rytterregimenter med to 6-

kanons batterier, og der er al grund til at tro, at den blev lige så overrasket ved mødet som 1st Cavalry Brigade.

Imidlertid var fordelene, såvel hvad stillingen som antallet angik, absolut på tyskernes side, idet disse fra den bakkekam, på hvilken de befandt sig, fuldstændig beherskede det lavere liggende terræn. Selv solen begunstigede tyskerne; da den brød frem omtrent klokken 05:00, var den nemlig i ryggen på fjenden og lige i øjnene på forsvarerne.

Tysk 7,7 cm feltkanon, ca. 1914.

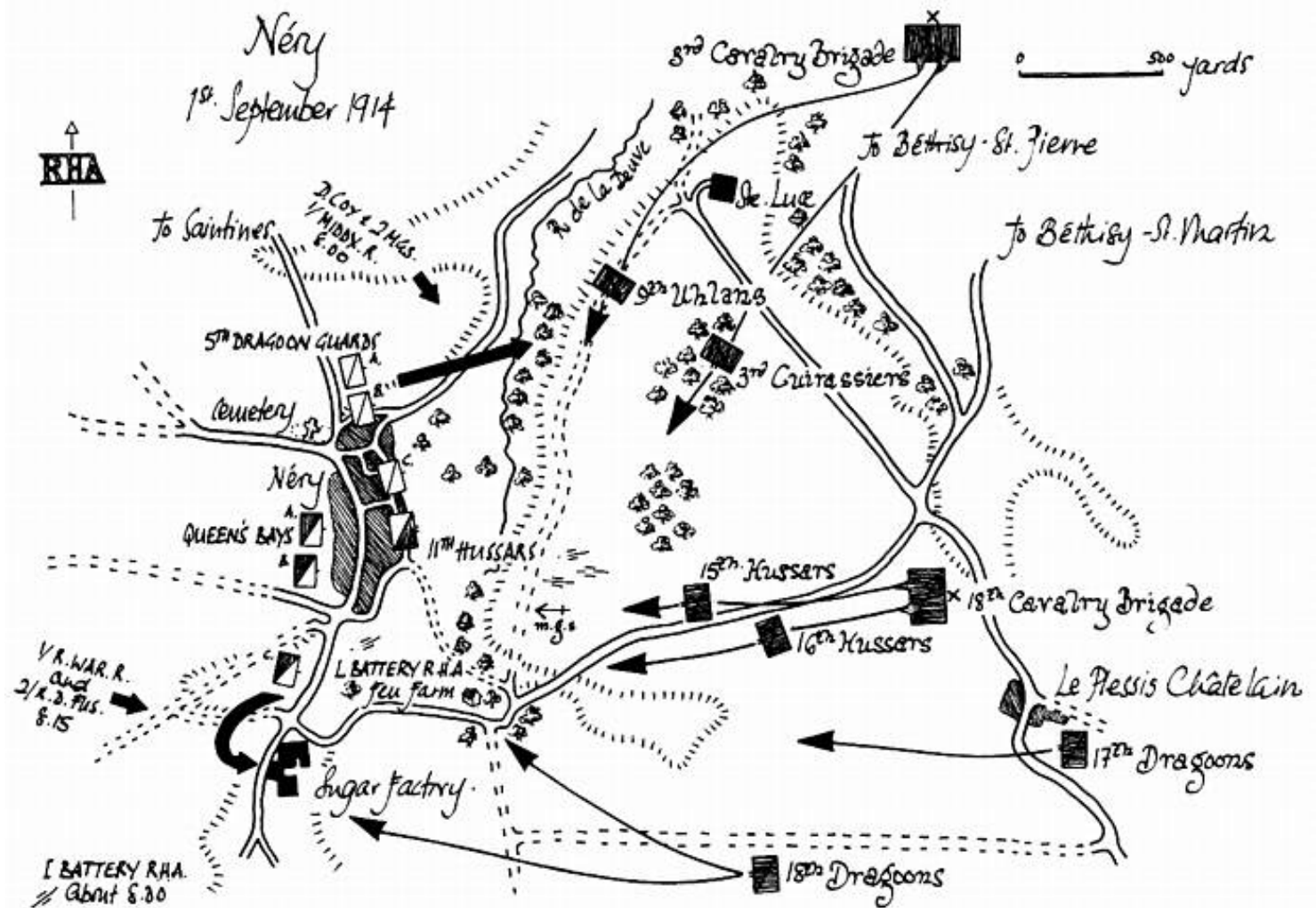
Tegningen, der blev anvendt som illustration i en engelsksproget bog om Første Verdenskrig, er set til salg hos MILPRINTS, fra hvis katalog billedet stammer.

Da tågen lettede, stod det snart alle klart, hvorledes situationen var. På bakkekammen ovenover, med solen i ryggen, var seks afsiddede tyske rytterregimenter i stilling, understøttet af 12 kanoner.

Nede i lavningen i en let overskuelig frugthave på den vestlige side af landsbyen stod 2nd Dragoon Guards og L-batteriet. De opholdt sig stadig der, hvor de havde bivouakeret om natten.

På den anden side af dem, men noget længere borte, havde 5th Dragoon Guards stilling. 11th Hussars var ved den sydøstlige udkant af landsbyen nærmest ved fjenden, men mere eller mindre skjult og beskyttet mod den fjendtlige ild ved terrænforholdene. Så begyndte en af disse sjældne episoder, som vil leve i historien.

Fra Kilde 4.

11th Hussars (Cherry Pickers), Somewhere in France, ca. 1914.

Tegnet af Harry Payne.

L-batteriets stilling var ikke valgt med kamp for øje. Havde det ikke været tåget, var det heller aldrig blevet overrumplet der. Men nu det var det der engang og måtte finde sig deri og gøre det bedste mulige ud af situationen. Kun tre af dets kanoner kunne på grund af terrænets bølgeform komme til skud mod den fjendtlige stilling, men de kom også hurtigt i virksomhed.

2nd Dragoon Guards, som af rytterregimenterne var det, der var mest udsat for den fjendtlige ild, bragte først sine heste i dækning, men gik så i gang med en heftig magasin- og maskingeværild, idet alle søgte den dækning, de bedst kunne få; den var imidlertid ikke stor, og de havde desuden solen i øjnene. Ingen af disse ulemper gjorde sig derimod gældende for 11th Hussars, som fra sin skjulte stilling kunne rette en yderst virksom maskingeværild mod fjendens venstre flanke. Dette regiments virksomhed vil vi dog foreløbig lade uomtalt.

Royal Horse Artillery in Action.

Fra et postkort, afsendt 31. juli 1911.

Brændpunktet i kampen var det lille batteri i æblehaven. Det blev nu skive for en sand regn af projektiler, rettet mod det fra en afstand af kun 400 meter. To af de tre kanoner, der var i virksomhed, blev hurtigt bragt til tavshed, og de fjendtlige batterier, maskingeværer og magasingeværer, koncentrerede nu deres ild på den eneste kampdygtige kanon, der var tilbage.

Befalingsmænd og mandskab sluttede sig sammen om at betjene denne kanon. En granat rev det ene ben af kaptajn Bradbury, men han støttede sig, så godt, han kunne, og vedblev at lede ilden, indtil han faldt død om. Premierløjtnant Campbell faldt ved siden af ham og ligeledes major Cawley [1](#)), som var kommen med ordre fra rytterbrigadechefen.

The Last Stand of 'L' Battery.

Fra en serie kort - Battles for the Flag - der blev udgivet i 1950'erne.

Motivet er tegnet efter et stik af Fortunino Matania.

Premierløjtnanterne Gifford og Mundy blev begge såret, og stabssergent Dorrell måtte overtage kommandoen over batteriet. Bistået af sergent Nelson, konstabel Derbyshire og trænkonstabel Osborne fortsatte han uforsagt den ulige duel.

Imidlertid havde 5th Dragoon Guards fået ordre til at foretage en omgående bevægelse, så at det fra nordøst kunne foretage et fremstød mod fjendens højre flanke. Dette var regimentet også delvist i stand til, om end med nogle tab, således fik bl.a. oberst Ansell lige i begyndelsen en kugle i hovedet og døde på stedet.

*6th Dragoon Guards,
Scouting in the early morning, ca. 1914.*
Tegnet af Harry Payne.

Regimentet var dog ikke stærkt nok til på egen hånd at foretage mere end en demonstration, og situationen var alt andet end hyggelig, da 4th Cavalry Brigade ved en himlens tilskikkelse ganske uventet dukkede kom rykkende frem fra Compiègne.

Den sad straks af og tog stilling ved siden af 5th Dragoon Guards, hvorefter de fire rytterregimenter sendte en dødbringende ild ind i fjendens højre flanke.

Kort efter fik den engelske styrke yderligere forstærkning af 1st Battalion, Middlesex Regiment, som hørte til 19th Infantry Brigade.

Dette forandrede situationen, og da tyskerne nu fandt, at det blev dem temmelig hedt, trak de sig hurtigst muligt tilbage mod Verrines med tabet af otte af deres feltkanoner og et maskingevær.

De forsøgte først ved mandskabets hjælp at hale deres kanoner tilbage, men vort rytteris stadige flankeild, der nu yderligere støttedes ved en frontal ild fra 2nd Dragoon Guards, som på det tidspunkt havde fået sine maskingeværer anbragt i sukkerfabrikken vest for landsbyen, blev dem alligevel for meget, og de opgav forsøget.

11th Hussars (Cherry Pickers), A surprise Attack, ca. 1914.
Tegnet af Harry Payne.

Hele affæren havde indtil nu da kun varet lidt over en time, men det sidste ord i sagen var endnu ikke sagt, for 11th Hussars ilede nu til sine heste, sad op, galoperede efter fjenden, indfangede 50 heste og tog en del mandskab.

Tyskerne havde en del dræbte og sårede, og på vor egen side havde styrkerne i frugthaven lidt store tab.

2nd Dragoon Guards viste stort mod og aktivitet under hele affæren. Regimentet mistede 7 officerer, og af L-batteriet kom kun tre mand usårede ud af kampen [3](#).

Engelsk Maxim maskingevær, ca. 1914.

Fra et samtidigt postkort, afsendt 22. juni 1915.

Kortet er her tænkt at illustrere et af de to maskingeværer, som støttede 1st Middlesex erobring af de otte tyske feltkanoner [4](#).

For de overlevende af dette batteri vil det imidlertid for bestandig være en tilfredsstillelse at tænke på, at det

sidste skud i den ulige duel blev affyret med den ramponerede og blodbestænkte 13-punds kanon nede i frugthaven, og at den blev affyret i ryggen på fjenden.

Engelsk rytteri, ca. 1914.

Fra et samtidigt fransk postkort

Der er et lille efterspil til affæren, som ikke bør lades uomtalt. 1st og 4th Cavalry Brigade lå natten efter i kvarter ved Borest og fortsatte næste dag marchen mod syd gennem Ermenonville Skoven.

Her fandt de skjult mellem birketræerne to [5](#) af de kanoner, som det var lykkedes tyskerne at føre med sig fra Néry. En ringe ting ganske vist, men dog en meget tilfredsstillende afslutning.

Another case, my lads! Royal Army Medical Corps, ca. 1914.
Samtidigt postkort, udgivet af Raphael Tuck & Sons.

Efterskrift - Tabstal

Tabstallene var på tysk side i størrelsesordenen 188 mand, heraf 78 krigsfanger, og 232 heste. Hertil kom de 12 feltkanoner.

På engelsk side blev tabene opgjort til 133 mand og godt 390 heste. Hertil kom de 6 feltkanoner, hvilket efterlod den engelske kavaleridivision med kun 3 batterier i en måned, indtil "H" Battery, Royal Horse Artillery, overtog det decimerede L-batteris plads.

Nedenstående tabel, fremstillet på baggrund af kilde 2, specificerer de engelske tab.

Engelske tab ved Néry, 1. september 1914	Døde		Sårede		Heste
	Officerer	Mandskab	Officerer	Mandskab	
1 st Cavalry Brigade HQ	1	--	--	--	--
2 nd Dragoon Guards	1	8	8	31	Ca. 150
5 th Dragoon Guards	1	7	2	11	60-80

11 th Hussars	--	--	--	2	2
'L' Battery, Royal Horse Artillery	3	20	2	29	150
Royal Horse Guards (4 th Cavalry Brigade)	1	--	--	5	Ca. 7
1 st Bn. Middlesex Regiment (19 th Brigade)	--	--	1	--	1
I alt	7	35	13	78	390

Kilder

1. *De første syv Divisioner* af Ernest W. Hamilton, oversat til dansk af oberstløjtnant E. Holten-Nielsen, V. Pios Boghandel - Povl Branner, København 1917.
2. *Nery, 1914 - The Adventure of the German 4th Cavalry Division on the 31st August and the 1st September* af Major A.F. Becke, Naval & Military Press, London 2004, ISBN 1-84574-030-0.
3. The action at Néry, fra *The Die Hards - 1st Bn. Middlesex Regiment, 1914-1918*.
4. *Riding the Retreat* af Richard Holmes, Pimlico Edition, London 1996, ISBN 0-7126-5862-9.
5. *Guns, Kites and Horses - Three Diaries from the Western Front* af Sydney Giffard (red.), The Radcliff Press, London 2003, ISBN 1-86064-906-8.

Per Finsted

Noter:

- 1) Major John Stephen Cawley, 20th Hussars, var stabschef ved 1st Cavalry Brigade.
- 2) 4th Cavalry Brigade: Composite Regiment of Household Cavalry, 6th Dragoon Guards (Carabiniers) og 3rd (King's Own) Hussars.
- 3) Tabstallene passer kun delvist med oplysninger i Kilde 2. De nøjagtige tabstal er gengivet i efterskriften til dette papir.
- 4) Se Kilde 3 for en omtale af 1st Battalion, Middlesex Regiments deltagelse i træfningen. Bataljonen var en del af 19th Infantry Brigade, som desuden talte: 2nd Royal Welsh Fusiliers, 1st Cameronians (Scottish Rifles) samt 2nd Argyll and Sutherland Highlanders.
- 5) Kilde 2 anfører, at der rent faktisk var tale om alle fire kanoner.